

במדינה

(המשך מעמוד 15)

יותר את ענייני העיר — כדוקטור לכל דבר. פלוגות האגרוף של הפועל לא רק הגנו על אסיפות מפא"י מפני מפריעים, אלא גם השליטו את רצונו של הבוס על עסקנים מרדניים במל, ואפילו על בעלי-מלאכה ו-קיוסקאים בעיר.

אבל אם איים ביד ימין, ידע ללסוף ביד שמאל. הוא הקים קרן סודית ובלתי-חוקית, אליה נכנסו תרומות של קבלנים אשר ביקשו להערים על מיגבלות חוקי-הבנייה. כי כסף זה ניהל מיבצעי-ראווה, או עזר ל-אנשיו. מעל לכל החליט להפוך את חיפה לעיר נקייה, מאוררת, ברוכת ירק.

תוך כדי כך "טיהר" אותה גם מרוב ה-סממנים של עיר גדולה: חיילילה, מיסחר תוסס, אפילו מכירת עיתונים ברחובות.

כאשר נבחר לראש-העיר, התפטר מהכנסת. הוא רצה להוכיח את יכולתו בחיפה — מן תוך תיקוהו כי יקבל כפרס תפקיד מרכזי בהנהגת המדינה. אולם בדרכו אל השלטון רכש לעצמו אויבים רבים מדי, השתמש ב-כוח גם מדי, והשאיר פרשיות אפלות רבות מדי. כל אלה התפוצצו ב-1955, בסדרת גני-לויים של העולם הזה על מישטר חושיסטאן. חושי אמנם התגבר על גילויים אלה. ה-מפלגה התייצבה לצידו והבטיחה את בחירתו מחדש כראש-העיר. אבל הדרך לצמרת הלאומית נחסמה.

משטרה

הבוס החדש

בשבוע הבא תקבל משטרת תל-אביב בוס חדש: במקומו של ניצב יעקב קנר ייכנס לתפקיד ניצב יהודה פראג.

שניהם החלו את הקריירה המשטרתית שלהם באותה תחנה — תל-אביב צפון — בימי המנדט; אך דרכם אל הצמרת היתה שונה לחלוטין. קנר עסק כל ימיו בעבודה מיבצעית, "נשם ואכל את הרחוב", רכש את נסיונו וידיעותיו בעבודה שחורה.

פראג (54), שגולד למשפחה ורשאית אמרי-דה, סיים את בית-הספר התיכון ושנה אחת בפקולטה למשפטים לפני שעלה ארצה כי-סטודנט, ב-1935. ההגנה היא אשר שלחה אותו להתגייס למשטרת המנדט. הוא החל את הקריירה שלו מאה מטרים ממטה מחוז תל-אביב הנוכחי, בו הוא עומד להיות ה-איש מס' 1. "הבית עומד במקומו ושום דבר בו לא השתנה", סיפר פראג השבוע.

כאשר התברר למפקדים הבריטיים, כי ה-מגוייס הצעיר יודע גם לקרוא ולכתוב אנג-לית, העבירוהו למטה הנפה ברחוב השחר. שם היה משמש כקצין תורן, על אף שדרגתו היתה זו של שוטר מן השורה. אך הסטר-דנט הצעיר מאס עד מהרה במישטר השחי-תות והשוחד ששררו במשטרת המנדט, וב-1944 פרש מן השירות.

מישתמט בדישבת המפקד. ב-1948 חזר פראג לשירות: "הייתי מפקד כיתה ב-הגנה. זה היה ב-14 במאי. ישבתי על הדשא של הבית האדום בתל-אביב והמתנתי עם אנשי להישלח לחזית הדרום. לפתע נקראתי, וניתן לי צ'ר-תנועה למטה הארצי של המש-טרה בקרייה. היה עלי להתייצב בפני ה-מפקד הראשון — יחזקאל סחרוב."

על מידת האירגון בימים ההם תעיד ה-עובדה שב-1951, בהיות פראג סגן מפקד מחוז תל-אביב, בא ללישכתו קצין בכיר של המשטרה הצבאית. הוא בא להודיע לו, שעל פי המידע שבידי המשטרה הצבאית מסתת-רים בשורות המשטרה עריקים מצה"ל. ביני-הם אחד בשם יהודה פראג.

פראג הצטרף למשטרת ישראל בדרגת מפ-קד, שירת כקצין-ניהול של אגף החקירות. בין 1949 ל-1951 היה ראש הענף הפלילי במשטרת תל-אביב, בדרגת פקד. בתור שכוה-עמד בראש הצוות שחקר את רציחתו של דן פקטורי בגן מאיר בתל-אביב. היה זה רצח בעבורו נשפט ונדון למאסר-עולם אדם בשם דויד יעקובוביץ. "רוב הקוראים שלכם היום לא ידעו אפילו על מה אתם מדברים", פסק פראג בנימה נוסטאלגית. "באשמתו של יעקובוביץ לא היה לי, ואין לי אף כיום, שום ספק. הוא היה מה שקוראים. אשם מאד, וזה הוכח בשלוש אינסטנציות של בית-המשפט. דרך אגב, בחקירת אותו רצח עבד סמל-חקירות צעיר בשם יהושע וולפסון. כיום הוא עורך-דין, סגן-ניצב, ועומד בראש ענף התביעות של משטרת תל-אביב.

עד חיי הילדה. גם פראג התקדם ל-אחר חקירה זו. הוא מילא שורה של תפי-

לולא חש צורך להחזיר לעצמו את יוקרתו כמורד במיסדר המפלגתי, היה מסתפק ב-תשובה זו. אבל הוא המשיך. "אשר לעתיד האיש, אני רואה שני אפשרויות: בתוך המפלגה או מחוץ למפלגה."

הרמת נס-המרירה מחדש התקבלה ב-מחאות-כפיים סוערות, ודיין הוסיף: "אני איש תנועת-העבודה. למרות שאני מרגיש בה כיום כנסע זר... אני בהרגשה רעה." אם יחליט לפרוש, הבטיח למאזיניו, יע-שה זאת זמן ניכר לפני הבחירות.

באווירה הנלהבת של אסיפת-המונים שמו-רק מעטים את ליבם לכך, שכמוקם להציג את עצמו כנושא נס-המרד נגד זקני מע"י, ניראה דיין כהאמלט מפלגתי, המתלבט ו-מתייסר בשאלה: לפרוש או לא לפרוש? והוא עוד הבטיח, שלבטיי יימשכו מספר שבועות לפחות. דבר שדחף את כתבת ה-ארץ סילבי קשת לשלח בו אחד מחיציה, הטבולים ברעל האמת הקטלנית: "או — או, שיתלטי. למה רק על אשכול המיסכן אומד-רים שהיה הססן? ... מה הוא רוצה, להפ-חיד את הכרוזים?"

הברווזים לא נבהלו. אחד מהם, לפי-חות, שמח מאד. המזכיר הכללי של מע"י שם מייד את האצבע על הנקודה ה-מכרעת בהצרת דיין, קבע: "לא ייתכן ש-יהיה בפנים ויאיים בפילוג."

הוא דרש הכרעה — ולא בזמן שיהיה-נוח לדיין, אלא מייד. הקומה ועדה של ראשי המפלגה, וזו קראה לדיין לבירור.

אפילו נקבע מועד: שבת, ב-9.30 בבוקר, בביתה של גולדה מאיר ברמת-אביב. אבל דיין לא בא. הוא גם הודיע, שאינו מתכוון להופיע לשום בירור. הוא מוכן להתייצב רק ל-"שיחת חברים".

לספיר לא היה איכפת איך קוראים לזה. העיקר לדחוק את הקץ, לחוץ על דיין, להביא אותו לידי הכרעה מהירה — שבשני המיסקים תשרת את מטרותיו של ספיר:

● לפרוש מייד, ולהשאיר את השדה פתוח לתימרונו של ספיר בתוך המפלגה; ● לוותר על פרישה, ולקבל את תכתיבו של ספיר בייחס לראשות-הממשלה.

כדי לשרוף את הגשרים — אם עוד נש-ארו כאלה — הטיל אחד מאנשי ספיר פצ-צה עיתונאית. עורך ביטאון המישמרת ה-צעירה של מע"י פירסם קטעים גנוזים מתוך ראיון עם לוי אשכול המגוה, אשר גולת-הכותרת היתה ציטטה מפי אשכול: "דיין הוא לפעמים אדם ולפעמים אברגילדה!"

השאלה שוב לא היתה אם דיין יעזוב, אלא אם עזיבתו תגרוור פירוק הליכוד הלאומי. ההערכה הסבירה: רק אם גולדה תדרוש ממנו להתפטר מכהונת שר הביטחון, או, יש להניח, יסרב גח"ל להישאר בממשלה.

אולם דווקא ספיר היה האיש שקבע: "לא איכפת לי שיצא מהמפלגה ויישאר במשרד הביטחון. אדרבא — ילך לבחירות השר ה-ביטחון! ילך לבחירות כשהוא נהנה מכל הכוח האפשרי!"

מתוך הנחה, שכוח זה יוכח, במיבתן ה-קלפי, ככוח קטן לשבור את שלטון מע"י.

ניצב פראג בביתו

אתגר עצום למתאגרף-לשעבר

המועמדים לגיוס, ועוד כ-20% יורדים ב-קורס הטירונים בשפרעם. אם היה תלוי בי-הייתי מנפה עוד יותר, כי אני גורס שמוטב-לעבוד עם מעט מאד אנשים — אפילו ב-חוסר כוח-אדם משווע — מאשר לנפח או-השורות באנשים שאינם מתאימים.

קידים פיקודיים, למד משפטים באוניברסיטה-העברית, הקים את בית-הספר לקצינים בכיר-רים, ובמשך שנתיים עזר לארגן את משטרת-חבש.

לכתב העולם הזה, שריאיין אותו בביתו-בהרצליה-פיתוח, הסביר כיצד הוא רואה את-דרכה של משטרת תל-אביב בעתיד:

"איני מאמין שיבוא יום בו נגיע למצב-של רווייה בכוח-אדם. גם לא נתקרב לזה. כי אנחנו לא יכולים לשלם כמו השוק ה-חופשי, ואף פעם לא נוכל. אנו גם נהיה-תמיד ברניים. כיום אנחנו מנפים 50% מן-

"אל תבין אותי לא נכון: איני מחפץ-גאונים. אנחנו לא חיל-האוויר, ואיני חושן-שחומר אנושי המתקבל לחיל-האוויר טון-למשטרה. אני מחפש איש יציב, ישר ובע-אינטליגנציה ממוצעת. והעיקר, שירגיש ש-23 (המשך בעמוד 23)

